

دکتر ذبیح قربان آبر مرد پزشکی ایران

www.ketab.ir
دکتر حسینعلی رونقی

سرشناسه	: رونقی، حسینعلی، ۱۳۱۲.
عنوان و نام پدیدآور	: دکتر ذبیح قربان؛ ابر مرد پزشکی ایران / حسینعلی رونقی
مشخصات نشر	: تهران، آرون، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۴ ص
شابک	: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۳۱۷ - ۱۵۵ - ۰
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا.
یادداشت	: قربان، ذبیح‌اله، ۱۲۸۲ - ۱۳۸۵
موضوع	: پزشکان - ایران - سرگذشت‌نامه
موضوع	: Physicians - Iran - Biography
شناسه افزوده	: قربان، ذبیح، ۱۲۸۲ - ۱۳۸۵
رده‌بندی کنگره	: R ۶۳۴
رده‌بندی دیویی	: ۶۱۰.۱۹۲
شماره کتابخانه ملی	: ۹۳۳۹۷۹۱

دکتر ذبیح قربان؛ ابر مرد پزشکی ایران

نویسنده: دکتر حسینعلی رونقی

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۴۰۲

تیراژ: ۵۰ نسخه

۱۵۰,۰۰۰ تومان

نشانی: میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان وحید نظری نرسیده به خیابان

منیری جاوید، پلاک ۱۰۵ واحد ۳ تلفن: ۵۱ - ۶۶۹۶۲۸۵۰

ایمیل: Arvannashr@yahoo.com وبسایت: www.Arvannashr.ir

۹۷۸ - ۶۲۲ - ۳۱۷ - ۱۵۵ - ۰

فهرست مطالب

۵.....	پیشگفتار.....
۱۰.....	شهر آبادده استان فارس.....
۱۱.....	استهبان فارس.....
۱۵.....	حبیب‌الله آموزگار.....
۲۰.....	تهران (زمان احمد شاه).....
۲۳.....	آموزگار در کابینه هویدا.....
۲۳.....	اقدامات آموزگار در وزارت بهداشت.....
۲۵.....	نخست وزیر آموزگار.....
۲۶.....	سیاست اقتصادی آموزگار.....
۲۶.....	تغییر رئیس سازمان امنیت.....
۲۷.....	استعفای آموزگار.....
۲۸.....	آموزش پزشکی ذبیح قربان در کشور لبنان.....
۳۲.....	نقش رضاخان سردار سپه.....
۴۸.....	حاج محمد نمازی.....
۵۴.....	سیاست و دانشگاه شیراز.....
۵۷.....	دکتر قربان، قربانی سیاست.....
۶۳.....	دکتر قربان در بازنشستگی.....
۶۵.....	دکتر قربان و انقلاب سال ۱۳۵۷.....

۸۲.....	سپاسگزاری پزشکان استان فارس از دکتر قربان
۹۵.....	دکتر ذبیح قربان از نگاه شاگردان اندیشمندش
۹۶.....	دکتر پرویز جواهری
۹۹.....	دکتر امیر مترجمی
۱۰۱.....	دکتر کاظم عباسیون
۱۰۲.....	دکتر مسعود خاتمی
۱۰۴.....	دکتر شهلا بهمرز
۱۰۶.....	دکتر احمد صادقی
۱۰۸.....	نگاهی به دکتر قربان
۱۰۸.....	دکتر موسی کهن‌نیم
۱۱۴.....	درباره دکتر قربان
۱۱۴.....	دکتر رالف سلیم‌پور
۱۲۲.....	از "طب" تا "کشاورزی"
۱۲۲.....	یادی از دورانی کوتاه در خدمت استادی بزرگ
۱۳۳.....	منابع و مآخذ

پیشگفتار

نوشتن کتاب درباره دکتر ذبیح قربان در شرایط موجود بسیار دشوار است. زیرا شرایط ویژه فرهنگ ایران که مخلوطی از ملی‌گرایی ایرانی، فرهنگ اسلامی و فرقه‌های گوناگون آن همراه با باورهای‌ها سنتی گروهی دیگر از ایرانیان همراه با یک‌سونگری‌های ویژه جامعه ایرانی کار را بسیار دشوار می‌سازد.

از سوئی دکتر قربان، بیانیگذار و سازنده دانشکده پزشکی، آموزشگاه‌های بهداری، پزشکیاری، بیمارستان‌های گوناگون و نوگرایی پزشکی در استان فارس بوده و شاگردان و مریدان او همواره ده‌ها بیمارستان مدرن در سراسر ایران برپا کرده‌اند و همه را به‌خاطر آموزش‌های دکتر قربان دانسته‌اند.

دکتر قربان در طول خدمت خود از سال ۱۳۱۲ که تنها پزشک استان فارس بود و با شرایط زمان که جنگ جهانی دوم به تازگی خاتمه پیدا کرده و وضع مالی دولت بسیار نگران‌کننده بود، با درایت خاص، توانست پزشکی نوین برای ایران پایه‌گذاری کند.

در ابتداء با دشواری‌هایی فراوان توانست یک درمانگاه نوین برای مردم شیراز تهیه کند و در آن با همگami‌های سخاوتمندانه مردم شیراز

کار خود را در شیراز آغاز نماید و پس از آن با پایان یافتن جنگ توانست در شرایط بسیار دشوار از موقعیت استفاده کرده، بتواند برای استان فارس یک آموزشگاه عالی بهداری پایه‌ریزی کند که برای شهرستان‌ها و روستاهای ایران بتواند پزشکی را به مردم محروم روستاها ارائه دهد.

پس از موفقیت این طرح و ایجاد آموزشگاه عالی بهداری نه تنها در استان فارس بلکه در بیشتر شهرستان‌های ایران و روستاها افزون بر آموزشگاه عالی بهداری و تأسیس آموزشگاه پزشکی، توانست کادر درمانی نسبتاً آموزش دیده برای روستاهای سرتاسر ایران تهیه و ارائه نماید.

از سوئی دیگر برخی از دشمنان، حسودان و تنگ نظران که تحمل نوگرایی او را نداشتند همانگونه که در سنت ایرانی بارها در تاریخ دیده شده، دشمنان را توده‌ای، بهائی، بابی، بی‌کتاب و بی‌آئین شمرده و آنها را از جامعه منزوی می‌ساختند. این کار بسیار زشت در فرهنگ ایران بنام تکفیر گذاشته می‌شد برای دانشمندانی چون ابن سینا، زکریای رازی، حسن صباح، حسنک وزیر و بسیاری دیگر از دانشمندان به‌کار گرفته می‌شد و در شیراز نیز دشمنان دکتر قربان توانستند با روش‌های گوناگون با دکتر قربان مخالفت نمایند.

در باور فروتنانه من، گفتار و نوشتار درباره انسان‌هایی مانند دکتر محمد مصدق، دکتر علی شریعتی و بسیاری دیگر در حال حاضر بسیار دشوار است.

چون گروهی دیوانه‌وار، طرفدار و گروه دیگری نابخردانه آنان را طرد می‌کنند. در حالی که تمام افرادی که نام برده شد، ضمن داشتن نقاط ضعف و اشتباهات مهم، دارای صفات خردمندانه و بسیار نیکوئی بوده‌اند و داوری یک واژه‌ای مانند خوب یا بد درباره آنها بی‌اساس است.

دکتر قربان نیز از همان انسان‌هایی است که بسیاری از فرهیختگان او را نه تنها فردی می‌دانند که سازنده و بنیانگذار پزشکی نوین و آموزش نوین در استان فارس بوده و گروه دیگری نیز چه در زمان رژیم گذشته و چه اکنون، دشمنی را به گونه‌ای گزافه و بدون برهان پیش برده‌اند و این خدمتگزار مردم محروم کشور را آزرده نمودند.

در زمان شاه، استادان بی‌سواد و شیادان سیاسی می‌توانستند او را نوکر خارجی‌ها بدانند، چون او بر این باور بود که بایستی در ایران، دانشگاه‌های مدرنی به سبک دانشگاه‌های مدرن امروزی جهان ساخته شود و چون خود دانش‌آموخته دانشگاه آمریکایی بیروت بود، بر این عقیده بود که اگر در یک کشور عربی بتوان یک دانشگاه بسیار مدرن و پیشرفته‌ای مانند دانشگاه آمریکایی بیروت ساخت، چرا ما نتوانیم دانشگاه ایرانی در شهر شیراز بسازیم که با زبان‌های بین‌المللی مانند فرانسه، انگلیسی و آلمان آشنائی داشته باشند و بتوانند از ادبیات و فرهنگ استان فارس و نشریات آمریکائی و انگلیسی و آلمانی و فرانسوی سودجویی کرده و علم پزشکی را در ایران پیشبرد دهد.

گروه دیگری شیادان سیاسی بودند که به‌خاطر موقعیت و محبوبیت دکتر قربان بسیار حسادت می‌ورزیدند و می‌خواستند که دکتر قربان را از صحنه دانشگاه خارج کنند. گروه دیگری در زمان رژیم گذشته،